

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa T. L. i R. P.

przeciwko D. S.A. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 grudnia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powodów

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 20 grudnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 grudnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powodów od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 29 marca 2012 r. oraz odstąpił od obciążania ich kosztami postępowania apelacyjnego i kasacyjnego.

Powodowie wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej, podnosząc że Sąd Apelacyjny nie odniósł się do zdecydowanej większości sformułowanych w apelacji zarzutów, a odwołał się zaledwie do kilku i to w sposób wyjątkowo lakoniczny i wybiórczy. Zdaniem skarżących uzasadnienie Sądu Apelacyjnego nie zawiera ani prawidłowo ustalonej

podstawy faktycznej, ani wyjaśnienia podstaw prawnych rozstrzygnięcia, co uniemożliwia poddanie zaskarżonego wyroku kontroli kasacyjnej. W ich ocenie Sąd Apelacyjny nie zauważył również, że powodowie z powołaniem się na błąd skutecznie odwołali cofnięcie części pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

W odpowiedzi na skargę strona pozwana wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a z ostrożności procesowej, na wypadek nieuwzględnienia tego wniosku, o oddalenie skargi kasacyjnej w całości i zasądzenie od powodów solidarnie na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżący oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (por. post. SN z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18; z 10 maja

2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja 2018 r., I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

Sąd Najwyższy nie dostrzega opisanej powyżej kwalifikowanej wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Przeciwno uznaniu skargi za oczywiście uzasadnioną przemawia również jej znaczny rozmiar oraz nieuporządkowany charakter prowadzonego wyводу. Kwestie oczywiste nie wymagają długich i skomplikowanych rozważań.

Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje, że skarżący upatrują oczywistej wadliwości zaskarżonego orzeczenia w kwestiach związanych z podniesionymi zarzutami naruszenia art. 327 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. W ocenie Sądu Najwyższego przy takim uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie było podstaw do jego uwzględnienia. Należy bowiem zaznaczyć, że na gruncie art. 328 § 2 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do 6 listopada 2019 r. (odpowiadającego aktualnie obowiązującemu art. 327 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.) Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że przepis ten może stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną jedynie wyjątkowo i ma to miejsce wyłącznie wówczas, gdy skutek uchybienia wymogom stawianym uzasadnieniu zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej (zob. wyroki SN: z 7 października 2005 r., IV CK 122/05; z 28 listopada 2007 r. V CSK 288/07; z 21 lutego 2008 r., III CSK 264/07; z 3 kwietnia 2019 r., II CSK 274/18; z 25 września 2019 r., III CSK 230/17; z 11 marca 2020 r., I CSK 585/18).

Uwzględniając powyższe, nie można uznać, aby przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny dopuścił się takich nieprawidłowości w sporządzeniu uzasadnienia wyroku, które uniemożliwiałyby odtworzenie motywów, jakimi kierował się przy wydaniu zaskarżonego orzeczenia. W tym zakresie skarżący powołują się na tożsame argumenty, które legły u podstaw wydanych w niniejszej sprawie przez Sąd Najwyższy wyroków z 21 sierpnia 2019 r. (I CSK 789/17) oraz z 2 kwietnia 2015 r. (I CSK 169/14). Należy jednak stwierdzić, że obecnie argumenty te straciły na aktualności, gdyż Sąd Apelacyjny w sposób jasny

i rzeczowy przedstawił zakres rozpoznania apelacji oraz odniósł się kolejno do podnoszonych przeciwko zaskarżonemu wyrokowi zarzutów. W tym kontekście za chyby należało uznać twierdzenia skarżących, którzy podnosili, że zarzuty nie zostały w zdecydowanej większości rozpoznane. Zgodnie z utrwalonym w judykaturze stanowiskiem sąd drugiej instancji nie ma obowiązku szczegółowego odnoszenia się do wszystkich twierdzeń i argumentów prawnych strony apelującej (zob. wyroki SN: z 5 listopada 2015 r., V CSK 13/15; z 13 października 2017 r., I CSK 46/17; z 5 października 2018 r., I CSK 608/17, oraz postanowienia SN: z 8 lutego 2018 r., II CSK 203/17; z 12 kwietnia 2019 r., I CSK 368/18). Zbiorcze odnoszenie się do zarzutów jest dopuszczalne, za wystarczające należy bowiem uznać odniesienie się do podstaw i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez Sąd II instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. wyr. SN z 7 listopada 2019 r., I CSK 433/18). W sytuacji zatem, gdy formuła przedstawienia zarzutów w apelacji była bardzo drobiazgowa i obejmowała niemal czterdzieści zarzutów, za wystarczające należało uznać odniesienie się przez sąd odwoławczy do kwestii merytorycznych nimi objętych, bez konieczności analizowania każdego zarzutu z osobna, zwłaszcza że znaczna część z nich odnosiła się do tożsamyh zagadnień i mogła być rozpoznana zbiorczo. Co jednak w tej mierze najistotniejsze, skarżący w ramach sformułowanego wniosku nie podjęli nawet próby wykazania, które z zarzutów nie zostały rzekomo przez Sąd Apelacyjny rozpoznane, poza wyrażoną przez nich kwestią nieprzeprowadzenia przez Sąd II instancji analizy dopuszczalności odwołania cofnięcia pozwu i zrzeczenia się w tym zakresie roszczenia, co należało powiązać z zarzutem apelacji, w którym wskazano na naruszenie art. 203 § 4 k.p.c.

Nie sposób również czynić zarzutu z zaakceptowania przez Sąd Apelacyjny ustaleń poczynionych w sprawie przez Sąd Okręgowy, co stanowi minimalny i wystarczający wymóg wskazania przez sąd odwoławczy podstawy faktycznej swojego rozstrzygnięcia (zob. wyr. SN z 15 listopada 2019 r., V CSK 348/18). Na marginesie zauważyć należy, że nawet mimo braku wyrażenia wprost w uzasadnieniu wyroku Sądu II instancji, w jakim zakresie Sąd ten aprobuje ustalenia faktyczne Sądu I instancji, możliwe jest wyjątkowo przyjęcie, że ustalenia te zostały zaaprobowane i włączone do własnych ustaleń Sądu II instancji

(zob. wyr. SN z 3 kwietnia 2019 r., II CSK 274/18). Sytuacja taka w niniejszej sprawie jednak nie występuje, ponieważ z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego wynika wprost, że podzielił on ustalenia faktyczne Sądu I instancji, czyniąc je podstawą własnego rozstrzygnięcia, a nadto - poczynawszy od strony 21 uzasadnienia - dokonał wyraźnie ich weryfikacji.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie mogły również przekonywać podnoszone wyłącznie *in abstracto* twierdzenia, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z prawem i niesprawiedliwy. Analizując wywody skarżących, nie sposób upatrywać wewnętrznej sprzeczności orzeczenia Sądu Apelacyjnego we wskazaniu, że brak było wady miejsca postojowego, a nadto zgłoszenie wady przez powodów było spóźnione. Powoływane w tej mierze przez Sąd Apelacyjny oceny należy uznać za dodatkowe argumenty przemawiające za bezzasadnością roszczeń powodów. Za nieprzekonujące należało również uznać wywody odnoszące się do dezaktualizacji części zarzutów wobec zastąpienia roszczenia o nakazanie usunięcia wad roszczeniem o obniżenie ceny lokalu, które powiązane zostały ze stwierdzeniem, że Sąd Apelacyjny nie dokonał oceny skuteczności uchylenia się przez powodów od zrzeczenia się roszczenia z powołaniem na błąd. Po pierwsze, powodowie w tym zakresie odmiennie niż Sąd Apelacyjny oceniają odwołanie cofnięcia pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia jako skuteczne, a po wtóre, analizy tej kwestii Sąd Apelacyjny podjął się wyraźnie, co znalazło odzwierciedlenie na stronie 18 uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Nie można wobec tego uznać, aby orzeczenie Sądu Apelacyjnego było oczywiście wadliwe.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Ponieważ strona pozwana wniosła o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego wyłącznie na wypadek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i jej oddalenia, nie było podstaw do orzekania w przedmiocie kosztów na etapie rozpoznawania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.